

defintiu es manifesta en l'acord municipal que cap regidor assisteixi a la celebració religiosa i no se li doni cap ajut.

El 28 de setembre té lloc un ple de l'Ajuntament en el qual es dóna compte de la invitació adreçada pels organitzadors perquè la corporació municipal assisteixi a la coronació.¹² De nou es proposa donar llibertat als regidors per fer allò que considerin més adient. Aquest cop, però, les posicions es radicalitzen, i mentre hi ha qui considera que la corporació municipal no pot defugir uns actes en què s'ha implicat, hi ha qui considera que cap regidor hi ha de participar com a tal. S'invoca, en aquest sentit, una necessària neutralitat del consistori davant una celebració que ha generat "muchas y diferentes opiniones que podían degenerar en disensiones enconadas", i hom argumenta que no és funció de l'Ajuntament "cooperar al esplendor de fiestas eminentemente eclesiásticas". També en aquesta sessió emergeixen les crítiques sobre com s'ha portat l'organització. El regidor Pallejà, considera que

"se organizaron las fiestas sin tener para nada en cuenta al ayuntamiento, hasta que advertidos los organizadores que les faltaba dicho apoyo, recurrieron al mismo, y entonces el ayuntamiento se avino a una transacción autorizando la celebración de las mismas y que figurara en el programa como uno de tantos números, la Coronación. Pero, al aparecer el programa, aparecen eclipsadas las fiestas populares por un exceso de fiestas religiosas, lo cual parece demostrar hostilidad al ayuntamiento. Respondiendo con el silencio a los aludidos señores [és a dir, no acceptant assistir a la coronació], cree es la mejor forma para garantizar la paz y el respeto a todos los sentimientos populares".

Una visió molt diferent és la que manifestarà el sector catòlic, tant pel que considera una ingerència o un aprofitament de l'Ajuntament en una festa clarament religiosa, com per les posicions ideològiques d'alguns regidors que critiquen la solemnitat:

la fachada del Santuario de la Virgen y se determinó, sólo porque así lo exigía el ajuste, que una y otra apareciesen en los espacios dejados en blanco expofeso en los carteles; sin intención que fuese más visible la una que la otra" (SCR 29/10/1904).

12. Actes municipals 1904, p. 369 (28/09/1904).

"El hecho fué que el Ayuntamiento nombró de su seno varios individuos y apareció patrocinando las fiestas que se proyectaban; encontrando más de la mitad del enorme trabajo hecho y sin que tuviese que tener por su parte quebraderos de cabeza, ni molestias de ninguna clase.

Y desde entonces la Comisión se reunió en una de las dependencias de las Casas Consistoriales y todos los individuos de aquella trabajaron cotidianamente ultimando los números estudiados ya y proponiendo otros importantes y extraordinarios. Pero sin dejar de vista ni un momento que el principal móvil de esas fiestas era el Quincuagésimo aniversario universalmente festejado y la coronación canónica de la Virgen de Misericordia, de nuestra adorable patrona y protectora, amada y reverenciada por la inmensa generalidad de los reusenses y no *de una Virgen por el vulgo respetada*, como dicen en son despreciativo los contados hijos desagradecidos a las bondades de la invariable Bienhechora del pueblo de Reus."¹³

En els dies anteriors a la festa, les crítiques sovintejaren. Un fet molt mal vist fou, sens dubte, el fet que la comissió organitzadora posés a la venda -amb la justificació de recollir diners per a beneficència- els programes oficials. Diferents establiments i empreses s'afanyaren a fer imprimir programes i a repartir-los gratuïtament. També va ser objecte de polèmica l'arranjament dels gegants o el recorregut d'algunes desfilades. Tot plegat, però, sembla reflectir una situació en què qualsevol deficiència era útil per fer crítica o burla.

Les festes es van celebrar del 6 al 10 d'octubre i la imatge fou portada a la Prioral.

L'Ajuntament en incorporació només va fer acte de presència a la festa de la Instrucció, un acte que volia, en certa forma, aportar el contrapunt a la solemnitat religiosa. De fet, aquest fou un acte que va intentar ser capitalitzat des de tots els sectors implicats a la celebració. Exaltació de la infància i del treball dels mestres, de la raó i el pensament. O de la llum front a la ignorància -l'ús del simbolisme de la llum provocà un encreuament d'acusacions a la premsa-; fou, en tot cas, un acte amb molta participació. El director de l'Institut pronuncià un discurs lloant la importància de l'educació com a font de progrés i remei dels mals socials, i la canalla de la ciutat va entonar un himne compost per a l'ocasió.

13. SCR 22/10/1904.